

Romano „Stiklo skambesys“ autorė

KAREN WHITE

NAKTIS,
KAI UŽGESO
ŠVIESOS

TYTO ALBA

K A R E N W H I T E

NAKTIS,
KAI UŽGESO
ŠVIESOS

R O M A N A S

Iš anglų kalbos vertė
Ieva Albertavičienė

VILNIUS 2019

Karen WHITE
NIGHT THE LIGHTS WENT OUT
Penguin Random House LLC,
New York, 2017

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama ši kūrinių, esančių bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

Copyright © 2017 Harley House Books, LLC
Readers Guide copyright © 2017 by Penguin Random House LLC
© Ieva Albertavičienė, vertimas į lietuvių kalbą, 2019
© „Tyto alba“, 2019

ISBN 978-609-466-428-1

Padėka

Daugiau nei dvidešimt ketverius metus gyvenusi Svit Aple, Džordžijoje, turiu padėkoti daugybei tenykščių žmonių už įkvėpimą parašyti šią knygą. Noriu, kad žinotumėte, kaip vertinu jūsų draugystę ir kaip džiaugiuosi gyvendama šalia jūsų šiame gražiamе Atlantos priemiestyje.

Keletas žmonių man ypač padėjo atliekant tyrimą prieš knygos rašymą. Dėkoju Joe, Samui ir George'ui Ivey iš Litl River Farmso už papasakotas nuostabias istorijas apie savo šeimą, kurios jau ne viena kartą Džordžiją vadina savo namais ir vis dar pamena, kaip atrodė šis pasaulio kampelis dar prieš žemės padalijimą.

Dėkoju Timui Farnellui iš Miltono priešgaisrinės apsaugos departamento už jo pasakojimą apie tai, kas vyksta, kai padėtis kritinė (jis mane įtikino kitoje knygoje sukelti gaisrą, kad galėčiau pasinaudoti visais jo patarimais). Taip pat esu labai dėkinga detektyvui Scottui Harrellui iš Miltono policijos departamento už kantrybę atsakinėjant į klausimus apie policijos procedūras, tai man itin padėjo rašant šią knygą.

Ir galiausiai, nė kiek ne mažiau, dėkoju visiems įprastiems įtariamiesiems: savo labai kantriam vyrui Timui White'ui, jau pamiršusiam, ką reiškia valgyti namie gamintą maistą, nebent pas ką nors svečiuojantis, Susanai Crandall ir Wendy Wax, talentingoms autorėms, kurių draugyste ir kritine nuomone džiaugiuosi daugybę metų.

.....

TINKLARAŠTIS „ŽAIDIMŲ AIKŠTELĖ“

Pastebėjimai iš provincialaus gyvenimo Svit Aple, Džordžijoje

Autorius: Jūsų kaimynė

1 dalis. Buldozerių ir baltų „Cadillac Escalade“ epidemija

Šiandien moteris kirpykloje manęs paklausė, kur išmokau taip pasidažyti. Priėmiau tai kaip komplimentą, nes visada labai rūpinuosi savo oda, kad ji būtų lygi it dailininko paletė, paruošta kosmetikai užtepti. Iš tarsenos supratau, kad ji neseniai atsikėlė į mūsų šiaurinę Atlantos priemiestį Svit Aplą. Taip pat ir iš jos klausimo. Kiekviena tikra pietietė motina visada išmoko savo dukrą naudotis kosmetika. Manau, kai kuriose pačiose piečiausiose dalyse (pavyzdžiui, Misisipės deltoje) mergytės gimsta kumštukuose jau gniauždamos kosmetinį šepetėlį. Gal tai tik pramanai, bet ar pastebėjote, kiek „Miss America“ gimė Misisipėje?

Ji paprašė manęs ištarti keletą žodžių, tokių kaip „mieloji“, „knebinys“ ir „po perkūnais“, norėdama pasiklausyti tarties, o tada paklausė, ar esu girdėjusi, kad šiose vietose buvo pakartas nekaltas žmogus. Tada man ir toptelėjo baisi mintis, kad ne čionykščiai „Vėjo nublokštus“ arba dainą apie naktį, kai Džordžijoje užgeso šviesos*, gali palaikyti tikraisiais kelrodžiais, pasakojančiais apie gyvenimą čia – Svit Aple.

* Vicky Lawrence 1973 m. atlikta daina „The Night the Lights Went Out in Georgia“ apie žmogžudystes JAV pietuose. (*Čia ir kitur pastabos vertėjos.*)

Tada ir nusprendžiau rašyti tinklaraštį – pateikti tam tikrą mokomąją priemonę arba žemėlapi naujiesiems atvykėliams. Kad jie daugiau sužinotų apie Pietus ir jų gyventojus ir nepadarytų ko nors pasibjaurėtino, pavyzdžiui, neapsimautų baltų kelnų po darbo dienos arba nepasirodytų laidotuvėse be pilno puodo gardaus ir guodžiančio pietietiško maisto.

Kaip ir visi mandagūs pietiečių pokalbiai, šis, pamaniau, turėtų prasidėti nuo kalbos apie orus. Naujakurius, kurie dar nepatyrė to, ką mes, vietiniai, vadiname krosnimi, Džordžijos vasaros karštis užgriūva netikėtai. Medžiuose, tarsi iš anksto perspėdamos, pradeda svirpti cikados, o sutartinai užkvarkus medvarlėms vasara jau būna atėjusi.

Bet jei gyvenate viename iš mūsų naujųjų rajonų, neišgirsite nei cikadų, nei medvarlių, nes čia visą dieną nepaliaujamai gaudžia kaimynų oro kondicionavimo sistemos, tarytum mėginančios užgožti viena kitą.

Norėčiau pasiūlyti išjungti oro kondicionierius vakarais, kai šiek tiek atvėsta, kad bent tada galėtumėt išgirsti save mąstant. Arba net kaimynų balsus. Įprasta manyti, jog visi gyvename atskiruose kondicionuojamuose burbuluose, bet taip nėra. Turime dalytis kvėpavimo erdve su kaimynais. Ir nepamirškite, kad turime juos mylėti, nors kartais tai ištis sunku. Pavyzdžiui, kai jie balsuoja už tai, kad buldozeriai nušluotų nuo žemės paviršiaus dar vieną ūkį, stato automobilius gaisriniams automobiliams skirtoje juostoje prie prekybos centro „Kroger“ arba važiuoja pilipę prie mano automobilio galo savo baltais „Escalade“ (kartais tai būna „Mercedes“, „BMW“ visureigis ar net retkarčiais „Honda“ – bet būtinai baltos spalvos), net kai riedu didžiausiu leistinu greičiu. Vėlavimas į veido valymo procedūrą nesuteikia teisės prilipti kitam prie uodegos, ir visai nesvarbu, kad tavo veido atspalvis netolygus. Tai ne itin kaimyniškas elgesys.

Taip, turime mylėti savo kaimynus. Vis dėlto niekaip negaliu liautis galvojusi apie tūkstančius būdų, kaip atsikratyti kai kurių kaimynų. Amžiams. Ačiū Dievui, kad tai tik fantazijos.

Pirmas skyrius MERIL

Svit Aplas, Džordžija
2016 m.

Per vienuolika santuokos metų Merilė Talbot Danlap suprato paprastą faktą, kad galima ilgai gyventi su žmogumi ir vis tiek gerai jo nepažinti. Kaip paprastą kaukę, kurią jis dėvėjo, laikyti tikra ir jaustis laimingai skendint nežinioje, kol vieną dieną toji priedanga pradeda kristi. Arba, Merilės atveju, kai kaukė visiškai nukrito ir ji buvo priversta pripažinti, kad ir pati bendrininkavo šiame maskarade.

Ne, ji neskaitino Maiklo užmegzti romano su jų dukters trečios klasės matematikos mokytoja. Bet ji niekada nesusimąstė apie jų santuokos prieštaravimus, buvo patenkinta savo, žmonos ir motinos iš priemiesčio, vaidmeniu, kol galiausiai butaforija ir dekoracijos buvo pašalintos, o jos pačios buvo paprašyta nultipti nuo scenos.

– Mamyte?

Merilė atsigręžė į Lilę, savo dešimtmetę dukrą – šviesiaplaukę, smulkaus sudėjimo, kaip ir jos tėtis, tik visada susirūpinusią, kaip ir jos mama. Atrodė, kad Lilei niekada tarp antakių neišnyks raukšlėlė dėl rūpesčių, su kuriais susidūrė vos gimusi. Žinoma, prie to prisidėjo ir pastarųjų mėnesių įtampa po skyrybų bei nerimas dėl artėjančio persikraustymo.

– Ką?

– O jei aš nesusirasiu draugų naujoje mokykloje? Ir neturėsiu su kuo sėdėti per pietų pertrauką? Be to, abejoju, ar turėčiau lankyti aukštesnio lygio anglų kalbos pamokas, nes gal nesu pakankamai protinga.

Merilė atsargiai užvožė plastikinės dėžės, kurioje laikė senų žemėlapių kolekciją, dangtį. Rinko juos nuo vaikystės, kai kartą senelis antikvariniame knygynėlyje parodė jai rašalu pieštą žemėlapi. Jame buvo pavaizduoti arkliai, karvės, tvoros ir jauki rąstinė trobelė su dūmais, kylančiais iš kamino.

– Tu čia gyveni, – pasakė senelis, rodydamas į trobelę.

Trobelė nė kiek nepanėšėjo į plytinį namą su baltomis kolonomis Sandersvilyje, Džordžijoje, kur Merilė gyveno. Ji taip ir pasakė, o tada sužinojo, kad trečiajame praėjusio amžiaus dešimtmetyje, kai senelis ir močiutė dar net nebuvo gimę, trobelė ir viskas aplinkui buvo sulyginta su žeme, kad būtų palaisvinta vietos jos ir kaimynų namams.

Merilė ilgą laiką sapnavo košmarus, atrodydavo, kad girdi anksčiau gyvenusių žmonių riksmus, nes nebuvo tikra, ar jie spėjo pabėgti prieš nugriaunant trobelę. Ją gąsdindavo mintis, kad viskas yra laikina, kad tavo gyvenimas, tavo namai ir šeima gali būti sunaikinti vienu mostu kaip smėlio pilis paplūdimyje. O kai mirė jos mažasis broliukas, ji tuo galutinai įsitikino.

Senelis nupirko jai tą žemėlapi, nesuprasdamas, kad duoda pradžią tam, kas vėliau taps viso jos gyvenimo manija. Merilė nežinojo, ar senus žemėlapius pamėgo dėl to, kad jie priminė senelį, kurį mylėjo labiau nei savo tėvus, ar dėl to, kad norėjo turėti įrodymų, jog viskas keičiasi. Nesvarbu, kaip – gerai ar blogai – šiuo metu jautėsi, ji žinojo, kad visa tai netruks amžinai.

Merilė atsitūpė priešais Lilę, dar kartą mintyse keikdama buvusį savo vyrą. Tarsi nepakaktų to, kad ji pati jautėsi esanti pašalinė ir nereikalinga, jo nesugebėjimas išlaikyti kelnes užsegta ir neleisti akims klaidžioti ten, kur nereikia, sustiprino ir jų dukters pažeidžiamumo jausmą.

Švelniai suėmusi Lilę už trapių petukų, ji pažvelgė į šviesiai mėlynas dukros akis ir tarė:

– Tau niekada nebuvo sunku susirasti draugų. Lile, tu esi miela mergytė, todėl ir patinki kitiems. Neužmiršk to, gerai? Vindvudo mokykla daug mažesnė už tavo senąją mokyklą, o tai gerai, kai esi naujokė. Greitai susipažinsi su visais savo klasės vaikais.

– O jeigu aš jiems nepatiksiu?

Mergytės akyse sužibo kibirkštėlės ir Merilė mintyse lengviau atsiduso.

– Aš jiems pasiūlysiu tai, ko jie neįstengs atsisakyti.

Lilė nusijuokė švelniu balseliu – šis garsas Merilę visada nuramindavo, beveik ištrindavo kaltės jausmą, kamuojantį ją dėl to, kad vieną vakarą vaizdo grotuve paliko diską su „Krikštėviu“. Tai nutiko iškart po to, kai ji sužinojo apie Maiklo romaną ir, suguldžiusi vaikus į lovą, nusprendė pažiūrėti filmą, persunktą smurto, kraujo ir keiksmazodžių. Kitą dieną tą filmą įsijungė ir Lilė, pamaniusi, jog tai „Princesė nuotaka“, ir per penkias minutes, kurių Merilei prireikė suvokti, kas vyksta, Lilė pamatė daugiau smurto nei per visą savo dešimties metų gyvenimą. Po daugybės atsiprašinėjimų ir aiškinimų apie filmų ir tikro gyvenimo skirtumus tai tapo slaptu jūdviejų pokštu. Po to Merilė ne vieną savaitę stebėjo dukrą, ieškodama ženklų, ar jai nereikia psichologo pagalbos, bet kartu ir džiaugdamasi, kad Lilės branda visada atrodė kaip keturiasdešimtmetės, o ne kaip mažos mergaitės.

Merilė atsistojo ir dešinys kelis trakstelėjo, dar kartą primindamas, kodėl Maiklas įsigeidė iškeisti ją į naujesnį modelį.

– O į aukštesnio lygio anglų kalbos klasę tave perkelia ne be priežasties. Tau puikiai seksis. O jei nepatiks, galėsi pereiti kitur – tiesiog pabandyk. Prašau tik tiek, gerai?

Lilė perdėtai giliai atsiduso.

– Gerai. Ar pasakyti Kolinui, kad baigtų krautis daiktus į lagaminą?

– Jau prieš tris valandas liečiau jam tai padaryti. Kur jis?

Lilė patempė lūpą nežinodama, kaip pasielgti. Ji nebuvo skundikė, bet mėgo laikytis nurodymų.

– Jis galiniame kieme rado skylutę ir dabar tupi prieš ją laukdamas, kol iš jos kas nors išlįs.

Merilė vos susitvardė nesudejavusi. Jos aštuonmetis sūnus visada gyveno pagal vidinį laikrodį, pasiryžęs tyrinėti pasaulį savo tempu. Merilę tai ir žavėjo, ir tuo pat metu erzino, ypač rytais, kai reikėdavo važiuoti į mokyklą, o Kolas užsigeisdavo išsiaiškinti, kiek truks, kol dantų pasta išlįs iš tūbelės jam jos nespaudžiant.

– Gal galėtum nubėgti ir priminti jam, kad poniai Preskot pažadėjau susitikti trečią valandą, o dabar tuoj bus pusė trijų? Jai devyniasdešimt treji ir aš tikrai nenoriu versti jos laukti tokiam karštyje.

– Gerai, mamyt.

Lilė išbėgo iš kambario plaikstantis šviesiems plaukams, šaukdama brolių griežtu valdingu balsu, kurį Merilė atpažino kaip savo pačios balsą. Ji prikando lūpą, kad nešūktelėtų, primindama Lilei, jog Kolas turi mamą.

Merilė, paėmusi krūvą plastikinių dėžučių, nuėjo į garažą. Jame stovėjo autobusiukas „Honda Odyssey“, kurį ji nusipirko už savo pinigus. Leido Maiklui pasilikti visureigį „Mercedes“ ir „Audi“ – norėjo, kad jis visiškai pradingtų iš jos gyvenimo, net jei tai reišktų, jog neturės šildomų sėdynių ar aukščiausio lygio garso sistemos. Elgėsi taip iš principo. Šiuo metu principai ir buvo vienintelis dalykas, kurio ji nestokojo.

Pro atviras galines duris Merilė pastebėjo papuošalų dėtuvę, kurią buvo įkišusi į autobusiuko bagažinės kamputį. Joje buvo jos brolio lego figūrėlės. Neatsiklaususi ji pasiėmė jas iš jo kambario žinodama, kad motina niekada neleistų jai turėti nieko, kas priklausė Deividui. Diana norėjo sielvartauti viena pati, juolab manė, kad kiti sielvartauja ne taip stipriai kaip ji. Taigi Merilė paėmė figūrėles, įdėjo į savo Barbės papuošalų dėtuvę ir laikė paslėpusi – ištraukdavo tik per Deivido mirties metines, tarsi tai kaip nors galėtų sugrąžinti dalelę brolio. Jau senokai nebuvo to dariusi, bet vis

tiesk saugojo – igrūdo į kojinių stalčių, lyg bijotų, kad mama suras ir lieps grąžinti. Tarytum Deividas vis dar būtų septynmetis, o ne dvidešimt devynerių, kiek jam dabar turėtų būti.

Sudėjusi mažesnes dėžutes ir lagaminus į autobusiuko bagažinę, Merilė paskutinį kartą perėjo tuščius namus, kuriuose gyveno trumpiau nei dvejus pastaruosius metus. Namas, kurį dabar išsinuomojo, buvo su baldais, todėl jai net palengvėjo, kad gali palikti Maiklui visus baldus, kuriuos jie sukaupė per vienuolika metų. Aštrus apgailestavimo jausmas nutvilkė tik tada, kai į perkraustytojų furgoną buvo įnešta jų lova su baldakimu. Šioje lovoje buvo pradėti abu jų vaikų. Merilė pagalvojo, kad būtina apie tai užsimins, jei dar kada nors sutiks Tamę Garvej – tik vėliau, kai toji moteris jau bus kurį laiką miegojusi šioje lovoje su jos vyru.

Eidama iš kambario į kambarį ji klausėsi savo žingsnių aido, atsimušančio nuo plikų sienų. Šis namas jai niekada neatrodė kaip tikri namai, kaip neatrodė ir nė vienas iš ankstesnių keturių namų, kuriuose gyveno. Maiklo manymu, jie turėjo kas kelerius metus keltis į vis geresnį namą, atitinkantį jo sėkmę darbe. Kaskart persikraustydavo į didesnę namą geresnėje kaimynystėje, tačiau likdavo vaikų lankytos mokyklos rajone, kad šiems būtų paprasčiau. Taip pat ir Maiklo meilės romanui, kaip daug vėliau suprato Merilė.

Pamanė, kad turėtų džiaugtis, jog taip dažnai kraustėsi, nes palikti mylimus namus būtų buvę lygiai taip pat skaudu, kaip ir nutraukti vienuolika metų trukusią santuoką. Arba laidoti mylimą šunį. O dabar išsiskyrimas – it paprastas pleistro nuplėšimas: šiek tiek skaudės, bet pasimirš iškart, vos tik išpakuos pirmąją dėžę naujuose namuose.

Vaikai, sėdintys ant galinės autobusiuko sėdynės, prisisegė saugos diržus, ir Merilė, paskutinį kartą išriedėjusi įvažą į gatvę, nuvažiavo nė nedirstelėjusi atgal. Pamojuoti atsisveikinant neišėjo nė vienas iš kaimynų. Ji gerai jų nepažinojo, nes visą laiką dirbo ir neturėjo laiko santykiams megzti, todėl išvažiuodama ir nesitikėjo fanfarų.

Kai prie vartų atsisveikindama pamojo apsaugininkui, pirmieji lietaus lašai ėmė pliekti sausą asfaltą ir nešvarų priekinį autobusiuko stiklą, aplipusį vabzdžiais. „Lietus ir vabzdžiai, – pagalvojo Merilė, – deramas atsisveikinimas su senuoju gyvenimu, kurio dar negaliu visiškai paleisti, bet ir nenoriu įsitvėrusi laikytis.“ Ji pagalvojo apie dėžes su senais žemėlapiais, besikratančiais autobusiuko bagažinėje, dar kartą primenančiais, kad visi dalykai laikini, ir apie tai, kad viskas keičiasi, kad ir kaip to nenorėtum.

MEILUTĖ

Meilutė Preskot sėdėjo prie valgomojo stalo svetainėje sename ūkininko name ir 1949-ųjų rašomąja mašinėle „Smith-Corona“, šalimais pasidėjusi koregavimo skysčio buteliuką, rašė laišką geriausiai savo draugei Vilai Fej Makenzi Koks. Retai kada to skysčio prisireikdavo, bet ji norėjo, kad jis visada būtų po ranka. Būdamą devyniasdešimt trejų, laiko gaišti nebeturėjo. O Vila Fej turėjo daugybę laiko sėdėti ir laukti jos laiško. Jos dukra neseniai perkėlė mamą į senelių globos namus niekam tikusiu pavadinimu „Dvaras“. „Jei ir yra bent vienas privalumas, kai neturi vaikų, – susimąstė Meilutė, – tai galimybė išvengti pažeminimo, kai tave lyg dėžę senų žaislų, kuriuos vaikas išauga, bet dar nenori visiškai atsikratyti, perkrausto į tokią vietą.“

Ji, nenorėdama pražiopsoti naujų nuomininkų atvykimo, dirstelėjo pro langą. Dar nebuvo mačiusi Merilės Danlap ir jos vaikų, bet nekilnojamojo turto agentė Robina Henderson, tvarkanti meistro namelio, stovinčio už Meilutės ūkio namo, nuomos reikalus, labai gerai atsiliepė apie juos tris. Robinos, kaip ir Danlapų, vaikai lankė tą pačią Preskotų pradinę mokyklą, todėl Robina žinojo visas nemalonus paskalas apie jų skyrybas. Nemėgstanti liežuvausti, bet mokanti klausytis, Meilutė pasiūlė savo namelį

kaip tinkamiausią vietelę šeimynai apsistoti, kol bus nuspręsta, ką daryti toliau. Meilutė netroško draugijos, bet nujautė, kad Merilei Danlap, kad ir kas ji būtų, staiga ir visiškai netikėtai likusiai vienai, reikia pagalbos. O Meilutė kaip niekas kitas gerai tą suprato. Spėjo, nors šitai ir būtų neigusi, jei kas nors būtų paklausęs, kad senatvėje ji tapo švelnesnė.

Meilutė išspausdino paskutinį žodį, stumtelėjo rašomosios mašinėlės kariatėlę atgal ir priėjo prie lango. Lietus liovėsi, palikdamas garuojantį drėgną gamtovaizdį. Vijoklinės rožės ant priekinės verandos atramų permirko, vainiklapiai išsiskleidė, tarytum mėgindami giliai įkvėpti. Nedidelis ežerėlis priešais jos valdas, nuo kelio atskirtas balta medine tvora, po lietaus atrodė tirštas kaip sirupas ir rudas kaip melasa. Staiga Meilutė prisiminė brolių Džimų, sėdintį ant dumblino kranto ir gaudantį vėžlius: jis basas, strazdanota nosis – raudona ir nusilupusi. Nors visi keturi broliai buvo seniai mirę, Meilutė vis dažniau regėdavo juos mintyse, tarytum senatvėje praeitis ir dabartis kaip akordeonas spaustųsi tol, kol galiausiai visiškai nebelieka oro.

Ji žiūrėjo, kaip baltas autobusiukas išsuko iš asfaltuoto kelio į ilgą įvažą, aplink ežerėlį vedančią prie ūkininko namo; ji vingiavo pro didžiulius ąžuolus, kuriuos dar prieš Pilietinį karą pasodino jos prosenelis. ąžuolų šaknys dabar buvo taip išsikerojusios, kad ilgiu tikriausiai nenusileido medžio aukščiui. Kelias buvo it raudonas Džordžijos molžemio kaspinas, minkštas ir purvinas po lietaus, autobusiukas važiavo užkabinęs žole apžėlusį kelkraštį – tai teikė ratams šiokį tokį sukibimą. Meilutė, nusprendusi, kad Merilė Danlap nusimano apie vairavimą drėgnu Džordžijos moliu, šyptelėjo.

Ji nuėjo į verandą ir palaukė, kol autobusiukas sustos. Jai ne itin patiko, kad turi dalytis viena įvažą, nuolat matyti atvažiuojančius ir nuvažiuojančius nuomininkus, bet nenorėjo, kad jos žemėje buldozeris išraustų dar vieną kelią. Broliai ir taip užtektinai išvagojo ūkio žemes, kadaise priklausiusias Preskotams, ir ji, nors ir buvo labai nepatogu, nenorėjo tęsti jų darbų.

Moteris, atsargiai išlipusi iš autobusiuko, atrodė kitaip, nei Meilutė įsivaizdavo. Buvo jaunesnė – įpusėjusi ketvirtą dešimtį – ir daug dailesnė. Lyg vyrai nesiskirtų su gražiomis moterimis! Meilutė nustebo suvokusi, jog tikėjosi pastebėti bent kokį nors naujosios nuomininkės trūkumą, ką nors, kas paaiškintų, kodėl ji pakliuvo į šią nemalonią padėtį. Tarsi nežinotų, koks iš tiesų yra gyvenimas.

– Sveiki, – tarė moteris, atsargiai statydama kojas ant akmens plokštėmis nukloto tako.

Ji atidarė autobusiuko dureles ir palaukė, kol išlips vaikai. Jų plaukai buvo šviesūs, nors mama – rudaplaukė. Jos plaukai buvo tiesūs, tvarkingai perskirti šone, o šviesiai rudos akys atrodė beveik žalios. Ji buvo šiek tiek pasidažiusi blakstienas, pasipudravusi nosį, bet vis tiek atrodė pavargusi.

– Aš – Merilė Danlap, – tiesdama ranką prisistatė.

Meilutė spustelėjo jos pirštų galiukus, vis dar negalėdama įprasti prie to, kaip rankas paspaudžia šiuolaikinės moterys, tačiau į moters šypsnį neatsakė – nenusišypsojo. Nenorėjo, kad Merilė laikytų ją kuo nors daugiau nei tik nuomojamo namo savininke.

– O čia tikriausiai jūsų vaikai – Lilė ir Kolinas?

– Taip. Vaikai, čia ponja Preskot, kurios name gyvensime.

Abu vaikai ištiesė rankas, patvirtindami Meilutei, kad jų mama, nepaisydama turimų problemų, juos išauklėjo gerai.

– Anksčiau gyvenome Preskot Farmso rajone, – pasakė suraukusi kaktą Lilė, žvelgdama į ją didelėmis patikliomis akimis, tarsi didžiąją savo gyvenimo dalį būtų mėginusi suvokti ją supantį pasaulį.

Vos Meilutės motina spėjo atšalti kape, vyresnysis brolis Harris pardavė tą jų nuosavybės dalį vien todėl, kad kažkas norėjo ją pirkti. Prisiminimas vis dar skaudino.

– Kai buvau maža mergaitė, tai buvo mūsų šeimos ūkio dalis. Beveik viskas, kas šioje apygardoje susiję su Preskotų vardu, anksčiau priklausė mūsų šeimai. Bet tai buvo seniai, kai šiose vietose gyveno daug Preskotų. Dabar likau tik aš.

Atsigręžusi į Merilę, ji tarė:

– Prašau vadinti mane Meilute. Visi taip vadina. Tikrasis mano vardas – Alisa Preskot Beits, bet visą gyvenimą buvau Meilutė Preskot. Netrukus po vedybų tapau našle, todėl santuokinė pavadė taip ir neprilipo. O vaikai gali vadinti mane ponia Meilute.

– Užuođiu sausainius, – viltingai žiūrėdamas į ją tarė berniukas.

Šviesiai mėlynos jo akys buvo tokio pat atspalvio kaip ir jos jauniausio brolio Džimio, ir Meilutė trumpam pamiršo, kad jo jau nebėra daugiau nei septyniasdešimt metų. Tą silpnumo akimirką ji žengė į šalį ir plačiau pravėrė duris.

– Užeikit, – pakvietė. – Prekybos centre „Kroger“ pigiau pardavinėjo cukrų, todėl iškepiu visą skardą sausainių su šokolado gabalėliais. Jei nenorėsit, turėsiu atiduoti draugei, gyvenančiai senelių globos namuose, nes pati jų nevalgau.

– Mes tikrai nenorim jūsų trukdyti, – tarė Merilė, uždėjusi rankas vaikams ant pečių.

– Taip, bet juk sausainius turi kas nors suvalgyti.

Mergytė suraukė antakius.

– Ar jie be gliuteno? Man dažnai skauda pilvą ir mano draugė Betė sako, kad tikriausiai aš esu alergiška gliutenui.

Merilė apkabino Lilę ir pavartė akis žvelgdama į Meilutę.

– Iki šiol ji nebuvo alergiška sausainiams su šokolado gabaliukais. Veikiausiai pastarųjų mėnesių suirutė mums visiems kelia skrandžio skausmus.

– Mano pilvui viskas gerai! – pareiškė Kolinas. – Galiu suvalgyti ir Lilės, jei ji nenori.

Meilutė žengė pirma, rodydama jiems kelią į virtuvę, bet sustojo, kai Kolinas stabtelėjo prie svetainės slenksčio ir parodė į rašomąją mašinėlę.

– O kas čia?

Meilutė, nerimaudama dėl ateities kartų labiau nei prieš dešimt minučių, giliai įkvėpė.

– Tai rašomoji mašinėlė. Ją žmonės naudojo dar prieš atsirandant kompiuteriams. Anksčiau laikraštyje „Atlanta Journal“ turė-

jau savo skiltį apie šeiminkavimą namuose, tad, kai 1982 metais mane su visa mano skiltimi išlydėjo į pensiją, dovanų gavau rašomąją mašinėlę.

Jis išpūtė akis, tarsi kas nors būtų jam padovanojęs bilietą į atrakcionų parką „Disnėjaus pasaulis“.

– Oho! Tada aš dar nebuvo gimęs, – pasakė jis ir stebėdamasis pakėlė į Meilutę akis. – Tikriausiai jūs labai sena.

– Kolinai... – pasakė Merilė.

Meilutė, norėdama ją nutildyti, mostelėjo ranka.

– Tu teisy, Kolinai. Aš labai sena. Tiesą sakant, gruodį man sueis devyniasdešimt ketveri. Ačiū, kad priminei.

Lilė vėl susiraukė, nors gal nė nebuvo liovusis raukytis. Rodydama į rašomąją mašinėlę, paklausė:

– Ar tai reiškia, kad naujuose namuose neturėsime belaidžio interneto ryšio?

Visi trys nuomininkai išsigandę sužiuro į Meilutę.

– Jaunuolis Veinas Kimbelas, kurį pasamdžiau namui atnaujinti, sakė, kad pasirūpins, jog jame būtų visi šiuolaikiniai patogumai. Virtuvėje turiu jo vizitinę kortelę, duosiu ją jums, kad galėtumėte visais klausimais skambinti tiesiai jam, nes aš, jei nebūtina, nesiidomiu naujoviškomis technologijomis.

– Man būtinas internetas! – vis dar susiraukusi pasakė Lilė. – Turėsiu prisijungti prie mokyklos portalo ir patikrinti, kas užduota namų darbų. Mums visa tai paaiškino praėjusią savaitę per pažintinį susitikimą mokykloje.

– Esu tikra, kad ponas Kimbelas tučtuojau viską sutvarkys, jei ten dar nėra ryšio, – pavargusiu balsu tarė Merilė.

– Teisingai, – dalykiškai pritarė Meilutė ir, nuvyniojusi nuo sausainių maistinę plėvelę, padėjo lėkštę didelio virtuvės stalo vidury. – Neverta jaudintis dėl tokių niekų.

Merilė nusišypsojo, pirmąkart iš tiesų atsipalaidavusi.

– Taip sakydavo mano senelis.

– Matyt, išmintingas žmogus buvo, – tarė Meilutė.

– Tikrai taip.

Bet Merilė atrodė susirūpinusi, kai atsigręžusi liepė vaikams paimti tik po du sausainius ir pasitiesti ant kelių servetėlę. Pati sausainio neprašė, o Meilutė ir nesiūlė. Jie jau ir taip išbuvo pas ją ilgiau, nei ji tikėjosi.

– Vaikai, nepritrupinkit ant grindų, – pasakė Merilė, stoviniuodama šalia stalo. Regis, ji nekantravo kuo greičiau išeiti.

Kol Meilutė pylė vaikams į stiklines pieno, Merilė nuėjo prie didelio lango virš kriauklės – tikros ūkininko kriauklės, įrengtos name dar prieš kriauklėms tampant populiaria virtuvės detale.

– Iš čia matyti mūsų namas, – pasakė ji.

– Nesijaudinkit. Aš nešnipinėsiu ir nesikišiu į jūsų reikalus.

Merilės skruostai paraudo.

– Ne, ne tai turėjau omeny. Tiesiog aš, ko gero, pripratusi gyventi iš visų pusių supama kaimynų. Kai Robina parodė šį namą, vos neatsisakiau, nes jis man pasirodė pernelyg nuošalus.

Moteris atrodė tokia jauna ir pažeidžiama, kad Meilutė antrąkart tą dieną pamiršo, jog nenori palaikyti santykių su nuomininkais.

– O kodėl persigalvojote?

– Jis arti naujos vaikų mokyklos ir vietų, kur vyksta jų būrelių užsiėmimai, o ir kaina priimtina, – nedvejodama atsakė Merilė. – Nedaug iš ko rinktis turėjau. Be to, namas ir visa ši žemė yra puikūs. Netgi nuostabūs.

Akimirką padvejojusi, Meilutė padėjo stiklines ant stalo ir, priėjusi prie lango, atsistojo šalia Merilės. Debesys buvo išmarginti rausvais ruoželiais, pavakario saulei smelkiantis pro juos lyg pro cukraus vatą, ir ji vėl išvydo keturis savo brolius, kai jie dar buvo vaikai: basi, nuogomis krūtinėmis bėga per pievą miško link, žviegdami it skerdžiamos kiaulės.

– Manau, jūsų vaikams patiks čia gyventi. Aš užaugau šiame name su keturiais broliais – buvau jauniausia. Kai ištekėjau, tėtis pastatė namelį, kuriame dabar apsistosite. Neilgai jame gyvenome, nes mano Tomas žuvo per karą. Bet namas geras, tvirtai suręstas –

ne toks, kokius stato dabar. Yra ir rūsys, jei užklyptų uraganas. Būtinai iš anksto išbandykite, kaip į jį nultipti, kaip išeiti ir kaip užšauti skląstį. Artimiausia perspėjimo apie galimą pavojų sirena yra beveik už penkių kilometrų, galite jos ir neišgirsti.

– Ačiū, – tyliai tarė Merilė, prisimerkusi žvelgdama į medžius už naujojo namo. – Ar tas miškas priklauso jums?

Meilutė pasistengė ramiai kvėpuoti.

– Taip. Bet nepatariu nei jums, nei vaikams po jį vaikštinėti. Tolimajame jo krašte stovi daržinė, kuri gali vilioti, bet ten negalima eiti. Vaikams gali atrodyti, kad tai trumpiausias kelias, bet taip nėra. Miškas labai tamsus ir tankus, jei nežinai, kur eini. Be to, jame vis dar yra juodųjų lokių ir begalė nuodingų gyvųjų. Būtų geriau, kad jūs su vaikais laikytumėtės atokiau nuo miško.

Ji juto į save įsmeigtą jaunos moters žvilgsnį, bet neatsisuko.

– Mamytė, žiūrėk – vaivorykštė! – Kolinui iš burnos pabiro trupiniai.

Merilei nespėjus nieko jam pasakyti, jo sesuo taip pat priėjo prie lango ir tarė:

– Jei turėčiau „iPhone'ą“, nufotografuočiau.

Merilė vos pastebimai atsiduso.

– Taip, bet tau tik dešimt. Tau dar per anksti turėti „iPhone'ą“. Kur tas nedidelis fotoaparatas, kurį nupirkau Kalėdoms?

– Tai labai apsunkina, – pasakė Lilė ir, šiek tiek patylėjusi, kad visi atkreiptų dėmesį į šį svarbų žodį, kurį tikriausiai buvo nugirdusi iš mamos, piktai pridūrė: – Jei rankinėje turėčiau „iPhone'ą“, galėčiau juo fotografuoti.

– Bet tu dar neturi rankinės, – pasakė mama.

Lilė susiraukė, o Kolinus susikišo į burną dar vieną sausainį, neabejotinai tikėdamasis, kad pokalbis su jo seserimi nukreips mamos dėmesį.

– Viską mačiau, Kolinai, – net nepasukusi galvos perspėjo Merilė. – Tai reiškia, kad nenuėisi nuo vakarienės stalo, kol nesuvalgysi visų daržovių, ir nesvarbu, kiek tai užtruks.

Kolinas sunkiai nurijo kąsnį.

– Gerai.

Merilė pažvelgė į patamsėjusį šviesiai rausvą dangų.

– Ačiū už sausainius ir pieną vaikams. Lietus visiškai liovėsi, tad reikia eiti. Norėčiau suspėti prieš miegą padžiauti drabužius ir iškraustyti lagaminus, – pasakė Merilė, įdėmiai žvelgdama pro langą. – Tikriausiai tuose miškuose visiškai tylu ir ramu. Lyg būtų sustojęs laikas, ar ne?

Nieko neatsakiusi Meilutė nusigręžė į virtuvės stalą ir padėjo priešais vaikus dvi popierines lėkštes bei dėžutę su maistine plėvele, liepdama sausainius pasidalyti po lygiai. Ji neturėjo vaikų, bet turėjo brolių, todėl žinojo, kaip svarbu padalyti po lygiai. Tada iš stalčiaus ištraukė Veino vizitinę kortelę ir padavė Merilei.

– Skambinkit jam, kada tik prireiks. Jei reikės ką nors suremontuoti, jis sąžiningai paskaičiuos darbų kainą ir netgi atvyks sutartu laiku.

Merilė pasižiūrėjo į kortelę.

– Vadinasi, jis visų galų meistras? Ieškau žmogaus, kuris galėtų pagaminti knygų lentynas mano kolekcijai.

– Skambinkite jam, aš nemėgstu veltis į nuomininkų reikalus. Jis labai nagingas, nes yra statybininkas, o man dirba todėl, kad jo močiutė – geriausia mano draugė. Pažįstu jį nuo tų laikų, kai dar vaikštinėjo su sauskelnėmis. Pasakykit, kas esat, ir jis negalės atsisakyti.

– Ačiū, – tarė Merilė įsidėdama kortelę.

Meilutė padavė jai namelio raktus ir palydėjo iki durų.

– Paprasčiau, kad mano namų šeimininkė pakeistų visų lovų patalynę. Abiejuose vonios kambariuose ir skalbinių spintelėje kordoriuje yra švarių rankšluosčių. Nuo šiol švara rūpinsitės jūs.

– Ačiū, ponია Preskot... Meilute. Jūs labai maloni.

– Darau tai ne iš malonumo. Tiesiog privalau tai daryti. Be to, nenoriu vidury televizijos laidos sulaukti skambučio su klausimais, kur yra paklodės ir rankšluosčiai.

Meilutė išlydėdama atidarė jiems duris ir Merilės šypsena išblėso, kai pastebėjo, kad Lilė susiraukusi.

– Mama, ar gali tučtuojau paskambinti ponui Kimbelui ir paklausti, ar ten yra internetas?

– Liaukis nerimavusi, Lile. Netrukus jam paskambinsiu.

Merilės balse pasigirdo irzli gaidelė, kurios anksčiau nebuvo girdėti. Ji vos įstengė valdytis, tarsi galiausiai jai būtų trūkusi kantrybė.

Meilutė pasisuko į ją ir tarė:

– Tik prisiminkit, ką sakiau apie mišką. Juo galima žavėtis iš toli, bet ten nesaugu.

– Supratau, – atsakė ji atidarydama šonines autobusiuko durėles. – Netrukus prasidės mokslo metai ir ims veikti būreliai, tad abejoju, ar turėsime laiko vaikštinėti po miškus.

Jie atsisveikino ir nuvažiavo. Meilutė matė, kaip trys į priekį palinkusios galvos – lyg maži paukšteliai, laukiantys, kol bus pamaitinti, – žiūrėjo, kol iš po ąžuolų lapijos išnirs jų naujieji namai.

Ji klausėsi, kaip nuo verandos stogo ant senų medinių laiptų kapsi vandens lašai. Pakėlusį akis į dangų, nulipo nuo verandos ant keliuko, priekyje vis dar girdėdama už ąžuolų pranykusios „Hondos“ variklio ūžimą. Kaip ir daugybę kartų gyvenime, dabar Meilutei nereikėjo visko matyti, kad žinotų, kas vyksta.

Ji sekė akimis vaivorykštę, stebėjo, kaip spalvoti arkos galai sminga į mišką. Jai nereikėjo ten eiti, kad suprastų, jog ten nėra aukso puodynės ar dar ko nors, ką norėtų surasti žmogus. Lūpas iškreipė grimasa, kai ji, grįžusi į namą, pro atvirus langus pajuto skersvėjų, atsiduodantį lietumi ir senais prisiminimais, kurie atrodė tokie pat amžini kaip ir raudonas molžemis jai po kojomis virš galvos ošiant aukštomis tamsių girių pušims.

Antras skyrius

MERILĖ

Būrelis mamų, pačią pirmą mokslo metų dieną prie Vindvudo mokyklos paleidusios vaikus, stoviniavo automobilių aikštelėje tarp naujausių visureigių. Moterys, rodės, įdėmiai klausėsi pusračio viduryje stovinčios aukštos šviesiaplaukės. Jos plaukai po baltu teniso kepuraitės snapeliu buvo idealiai sutvarkyti, ilgos ir laibos galūnės – įdegusios ir švytinčios. Merilė pastebėjo tai, nes anyta per pastarąjį gimtadienį padovanojo jai buteliuką žėrinčio losjono. Kai Merilė juo pasitėpė, Lilė pasakė, kad ji spindi kaip dainininkė Keitė Peri viename savo vaizdo klipų. Merilė išmetė losjono likučius, supratusi, kad jau nebėra viena iš tų spinduliuojančių ir tvaskančių moterų.

Bet šviesiaplaukė tikrai buvo viena iš jų. Jos kūnas žėrėjo. Vėdas, net plaukai, kyšantys iš po kepurėlės, regis, švytėjo iš vidaus. Moteris atrodė kažkur matyta, ir Merilė pamanė, kad veikiausiai tai viena iš mamų, su kuriomis ji susipažino atvirų durų dieną praėjusią savaitę. Ji lankėsi tik susipažinimo renginyje, nes dėl darbo grafiko negalėjo ateiti į daugybę kitų renginių, kurie beveik visi buvo organizuojami savaitės viduryje.

Merilė prastai įsimindavo vardus – jau nuo tada, kai pradėjo susitikinėti su Maiklu. Jam tai puikiai sekėsi, jis visada primindavo jai vakarėlyje, kas yra kas, tad galiausiai ji liovėsi net stengtis įsiminti. Dabar tikėjosi, kad yra tik atpratusi tai daryti, o ne visam laikui išvesta iš rikiuotės. Ko gero, nuo to priklausė jos vaikų atei-

tis, nes Maiklo jau nebebus ir jis nebeprimins jai Lilės draugų, kurios kalbasi arba nesikalba viena su kita, vardų. Ir nebepasakys, kuriems iš Kolino mokytojų patinka svajingas jo elgesys, o kuriems ne. Toks visada buvo jų žaidimas: ji prisimindavo įvairias su draugais ar mokytojais susijusias smulkmenas, kurių nepastebėdavo Maiklas, o jis užpildydavo trūkstamą dalį – pasakydavo vardą. Bet dabar jai teks visa tai daryti pačiai.

Merilė nežymiai šyptelėjo šviesiaplaukės moters bei jos palydos pusėn ir kai jau buvo beveik pasiekusi autobusiuką, išgirdo šaukiant savo vardą.

– Merile? Merile Danlap?

Puiku. Toji moteris prisimena ne tik jos vardą, bet ir pavardę. Nutaisiusi malonią šypsena, ji atsigręžė.

– Ak, labas. Malonu vėl susitikti.

Kitos moterys prasiskyrė kaip Raudonoji jūra, kai aukšta šviesiaplaukė žengė prie Merilės. Ji ūmiai prisiminė, kad ta moteris vilkėjo „Lilly Pulitzer“ suknelę su petnešėlėmis ir segėjo auskarus su dviejų karatų deimantais, kai jos matėsi pirmą kartą. Bet vardas niekaip neatėjo į galvą.

– Taip ir maniau, kad čia tu. Dairiausi tavęs per panelės Maršal klasės valandėlę. Aš esu savanorė mokytojos padėjėja ir norėjau asmeniškai pasisveikinti su Lile.

Merilė prisiminė šį balsą. Jis buvo pietietiškas, su daugybe praleidžiamų priebalsių ir ištęstų balsių. Įsimintiniausia buvo tai, kad lygiai taip kalbėdavo Merilės motina.

– Šįryt truputį vėlavome, – Merilė, staiga pasijutusi mažutė ir senamadiška su savo tamsiu sijonu ir trumpu švarkeliu, panoro pasiaiškinti: – Sūnus niekaip nerado naujų mokyklinių batų. Jiems kažkaip pavyko sugrįžti atgal į dėžutę, su kuria buvo pirkti, ir pasislėpti tolimiausiam kampe po jo lova. Taigi užtrukome dvidešimt minučių, kol juos aptikome. O tada Lilė pienu su dribsniais apsilaistė sijono priekį, todėl turėjau paskubomis išlyginti kitą, kad turėtų kuo apsirengti.

Moteris iš po tamsių „Chanel“ akinių nuo saulės maloniai jai

nusišypsojo, tarsi kuo puikiau žinotų, ką reiškia būti nuolat pavargusia vieniša mama.

– Būk palaiminta! Ir dar pačią pirmą dieną mokykloje! Bet nesijaudink, greitai priprasi. Man prireikė viso mėnesio, kol supratau, kad reikia turėti po sijonėlį ir palaidinę kiekvienai savaitės dienai ir dar po vieną papildomą komplektą, be to, paliečiau Patricijai išvalyti drabužėlius ir juos išlyginti, vos tik mano mergaitės numeta juos ant žemės.

Nežinodama, ką atsakyti, Merilė suglumo, paskui paklausė:

– Patricijai?

– Namų ūkvedei. Negalėčiau be jos gyventi. Pati supranti, kaip beprotiškai sunku, kai vaikų dienotvarkės tokios užimtos, – tai pasakiusi, ji įkišo ranką į didelę rankinę, panašią į lagaminėlį, su dizainerio ženklu, išsikerojusi kaip puerarija. – Ketinau įdėti tau į pašto skyrelį, bet kadangi jau susitikome, atiduosiu dabar. Tai pasirašyti skirtas lapas su visų mokslo metų švenčių ir išvykų sąrašu. Kaip galima greičiau pranešk man, kur ir kada galėtum dalyvauti, ir paprašyk Lilės, kad ji, atnešusi sąrašą į mokyklą, tuojau pat perduotų jį Beilei. Beilė labai atsakinga, ji pasirūpins, kad aš jį iš karto gaučiau, – moteris nusišypsojo, parodydama tobulus dantis. – Pakanka pasirinkti keturis renginius ir pasirašyti, bet mamos nori dalyvauti visuose, o tada susirenka per daug žmonių ir autobuse nebepakanka vietos vaikams.

– Tik keturis...

Merilė paėmė sąrašą ir, jį peržiūrėjusi, vos garsiai neatsiduso, kai lapo viršuje pamatė užrašą: *Hetera Blekford, savanorė mokytojos padėjėja*; po juo buvo surašyti trys telefonų numeriai. Dabar ji prisiminė, kad kita Heteros dukra mokosi Kolino klasėje ir kad abiejų mergaičių vardai prasideda raide B.

– Taip. Būtų puiku, jei galėtum sąrašą grąžinti rytoj. Tada paprašyčiau Klerės, kad ji kompiuteriu parengtų lentelę, ir aš išsiuntinėčiau ją mamoms į elektroninius paštus. Prašau rašyti aiškiai – Klerė mėgsta iškraipyti vardus, jei neįskaito.

– Klerė?

– Ji mano asmeninė padėjėja, dirba tik kelias valandas per dieną, bet be jos *numirčiau* iš nuovargio.

Moterys už jos pritariamai palinkėjo galvomis.

– Taip, gerai, peržvelgsiu sąrašą ir rytoj grąžinsiu.

Merilė iškart ėmė svarstyti, kaip reikės paprašyti viršininko dar daugiau laisvo laiko. Skyrybos ir persikraustymas surijo beveik visas jos atostogas ir, nors jos viršininkas Maksas buvo malonus ir supratingas, viskam yra ribos.

– Be to, ši šeštadienį mūsų vasarnamyje prie ežero vyksta vakarelis „Ištėvėriau pirmąją ketvirtos klasės savaitę“. Visoms mamoms ir tėčiams išdalysiu vienkartinius fotoaparatus, kad visus metus galėtų fotografuoti vaikus įvairiuose renginiuose, o metų pabaigoje padarysiu nedidelius nuotraukų albumus visiems vaikams ir mokytojams, – pasakė ji ir žaviai nusišypsojo, lyg tai būtų smulkmena. – Ak, ir aš leidau sau pasirašyti už tave sąrašė prie desertų, nes labai daug kas ketina atsinešti daržovių užkandžių ir padažų su sūriu. Pamaniau, kad žinosi, kaip paruošti ką nors saldaus.

– Ak...

Merilė tik sumirksėjo svarstydamą, ar Hetera norėjo ją įžeisti, duodama suprasti, jog nevisiškai tobula jos figūra reiškia, kad ji mėgsta saldumynus.

– Nes esi iš pietų Džordžijos. Minėjai, kai susitikome pirmą kartą. Sakei, kad mano tartis tokia pat kaip tavo mamos.

Pajutusi keistą palengvėjimą, Merilė tarė:

– Taip, žinoma. Iš kur tu, sakei, kilusi?

– Po truputį iš visur, bet daugiausia – iš Džordžijos. Išsyk atpažįstu vietinę. Sunku pasislėpti, ar ne? Atrodo, net nesvarbu, ką gyvenime pasieksi, pakanka tik prasižioti ir kas nors iškart supras, iš kur tu.

Merilė kurį laiką nesugalvojo, ką atsakyti.

– Taip, gerai, paskambinsiu šiandien mamai ir paklausiu, ką ji galėtų pasiūlyti.

– Nuostabu, – nušvito Hetera.

Ji atkišo raktų karulį į juodą „Porsche“ visureigį su suasmenintu automobilio registracijos ženklu „TAVOTARN“, ir galinės durys lėtai pakilo. Kitoms mamoms mandagiai stebintis ir gėrintis, Merilė spoksojo į bagažinę, kur gulėjo tvarkingai eilutėmis išrikiuoti keturiolika žvilgančių dovanų maišelių su viršuje dailiai sulankstytu melsvu arba rausvu vyniojamuoju popieriumi.

Hetera nuėjo prie automobilio.

– Tai *lagniappe* – kadžunų kalba tai reiškia „nedidelė atminimo dovanėlė“ – mano draugėms iš šiauriau pirmajai dienai mokykloje prisiminti. Nuo manęs. Pamaniau, kad atvažiavusios šiandien pasiimti vaikų galėtume įteikti dovanas saviškiams, o tada visi kartu nuvažiuotume į „Scoops“ ledų. Jau užsakiau šventei kambarėlį galinėje parduotuvės dalyje. Klerė širyt nupirks helio balionų ir pasirūpins, kad jie būtų nudažyti Vindvudo spalvomis.

– Ak, tikrai nereikėjo! – tarė viena iš mamų, kai kitos moterys nekantraudamos priėjo prie automobilio ir ėmė dalytis maišelius.

Pajutusi keistą tai ištarusios moters toną, Merilė dirstelėjo į ją. Ji vilkėjo gėlėta suknele, ne itin stilinga ar idealiai jai tinkančia, mūvėjo pėdkelnėmis ir avėjo plokščiapadžiais bateliais. Ir ji buvo vienintelė kita mama, išskyrus ją pačią, nevilkinti teniso aprangos. Ir vienintelė, neskaitant jos pačios, nesišypsanti. Moteris pastebėjo jos žvilgsnį ir kilstelėjo antakius, tada nuėjusi paėmė du rausvus maišelius ir vieną jų atnešė Merilei.

– Aš – Lindė Metjuz, Dženos mama.

Merilė spustelėjo ištiestą ranką, stebėdamasi stipriu Lindės paspaudimu, nes toji buvo laibutė. Atrodė kaip bėgikė, aukšta ir labai liekna, be menkiausios riebalų žymės ant skruostų ar sprando. Kai Merilė užsiminė Maiklui norinti pradėti bėgioti, kad sulieknėtų, nes po gimdymo buvo priaugusi svorio, jam ši mintis nepatiko, jis nenorėjo, kad nukartų oda. Bet ir putloka žmonos figūra jam ne itin patiko.

Lindė nusišypsojo, ir Merilė nusprendė, kad ji daili savo natūra-

lumu, be jokio makiažo, – koks ryškus kontrastas lyginant su kitomis išsidažiusiomis mamomis, kurios ketino žaisti lauko tenisą. Jei jos iš tiesų žaidė, o ne tik vilkėjo dailius sijonėlius – panašiai kaip kad jogos kelnės nebūtinai yra ženklas, kad užsiimi joga.

– Nesusipažinome per atvirų durų dieną, nes turėjau skubėti į darbą. Kaip suprantu, tu naujokė? – paklausė Lindė.

– Naujokė Vindvudo mokykloje, bet Svit Aple gyvename šešerius metus. Mano vaikai lankė valstybinę mokyklą, bet uošviai nusprendė, kad jiems reikia permainų.

Lindė nužvelgė Merilę šviesiai rudomis akimis.

– Uošviai?

– Aš neseniai išsiskyrčiau ir ankstesnėje vaikų mokykloje kilo nepatogumų dėl... kai kurių žmonių, todėl uošviai manė, kad būtų geriausia perkelti juos kitur. Jie už tai moka, tad negalėjau ginčytis. Be to, jie gyvena Dalase ir tikriausiai tik taip tegalėjo man iš toli padėti. Jie – mano pusėje, jei tik įmanoma taip pasakyti.

– Tai bent! – tarė Lindė. – Na, manyčiau, tai istorija kiek vėlesniam laikui, kai geriau viena kitą pažinsime. Nujaučiu, kad mudvi turime daug bendro.

Lindės tartis nebuvo pietietiška, tad Merilė pabandė atspėti gan akivaizdų dalyką.

– Ar ir tu išsiskyrusi?

Lindė papurtė galvą.

– Ne, bet aš nežaidžiu teniso. Nei golfo. Ir dirbu ne namie, – ji mostelėjo į Merilės aprangą. – Mes kaip vieneragiai čia, Vindvude.

Buvo taip gera išgirsti tai ištariant kitą žmogų, tad Merilė garsiai nusijuokė, ir kitos mamos sužiuro į jas.

– Ši kompanija gali išgąsdinti, bet tos moterys – geros motinos. Gal tik kiek... kraštutinės. Ypač Hetera, – Lindė išspraudė Merilei į delną vizitinę kortelę. – Paskambink, išgertume kavos. Galėsiu papasakoti tau daug dalykų, apie kuriuos neužsimenama supažindinant naujų mokinių tėvus su mokykla. Esu mokyklos tarybos narė, todėl daug ką žinau, – pasakė ji ir mirktelėjo. – Tikrai gali

skambinti, jei kils kokių nors klausimų. Vienaragės turi viena kitai padėti.

Merilė šyptelėjo.

– Ačiū, paskambinsiu. Iš tiesų, turiu vieną klausimą. Ieškau, su kuo galėčiau pakaitomis vežioti į mokyklą vaikus. Gal žinai, kur galėčiau rasti gyvenančiųjų netoli manęs? Mano vaikai anksčiau į mokyklą visada važiuodavo mokyklos autobusu, taigi man tai visiškai nauja.

– Gal ir galiu padėti. Kur jūs gyvenate?

– Netoli Preskotų vingio ir Preskotų kelio sankirtos.

Lindė pakreipė galvą.

– Preskotų ūkyje, ar ne?

– Beveik. Nuomojuosi seną namelį už jų namo.

– Iš Meilutės Preskot? – priėjusi šaižiu balsu paklausė Hetera, vis dar plačiai ir maloniai šypsodamasi.

– Bent jau pusmečiui. Namelis labai gražus ir ten labai ramu, šalia – ežerėlis ir miškas. Tarsi iš senų laikų. Man ir vaikams ten labai patinka.

Hetera nutaisė susirūpinusią veido išraišką.

– Tikiuosi, nereikės daug bendrauti su Meilute. Ji labai sena ir labai pikta. Kartą susiginčijau su ja vaistinėje, ar pameni, Liza? – paklausė ji ir atsigręžė į smulkutę rudaplaukę, kurios veidas vos matėsi iš po didelės teniso kepuraitės, ir toji energingai palinksėjo galva. – Mano dukrai Bruk buvo prasidėjusi siaubinga pavasarinė alergija, tad turėjau nupirkti jai vaistų, nors mes labai vėlavome į teniso treniruotę. Galiu pasakyti tik tiek, kad Meilutė buvo labai nemaloni, kai paprašiau, kad mane aptarnautų be eilės.

– Siaubas, – rimtu veidu tarė Lindė. – Na, aš jau turiu eiti, – pasakė ji ir kreipėsi į Merilę: – Pagalvosiu apie galimus vežiojimo partnerius ir tau pranešiu.

– Ačiū, – padėkojo Merilė, mojuodama vizitine kortele. – Parašysiu tau žinutę, kad turėtum mano numerį.

– Iki, ponios! – mostelėjusi tarė Lindė. – Pasimatysime vakarėlyje prie ežero šeštadienį.

Merilė žiūrėjo, kaip Lindė įsėdo į baltą „Prius“, tada dirstelėjo į kortelę. LINDĖ F. METJUZ. METJUZ IR METJUZ, ŠEIMOS TEISĖS FIRMA.

Hetera palietė Merilės ranką.

– Mes ketiname važiuoti į naują kavinę „Cups“ artimiau susipažinti. Tikiuosi, prisidėsi ir tu.

Merilė pasižiūrėjo į laikrodį ir pasibaisėjo pamačiusi, kaip jau vėlu.

– Labai norėčiau, bet turiu dirbti.

Hetera meiliai nusišypsojo, bet jos balse buvo girdėti nepritarimo gaidelė.

– Mes visos dirbame, mieloji, bet mūsų vaikams labai svarbu, kad mamos skirtų laiko ir sau.

– Žinau, tu teisi. Galbūt kitą kartą. Tiesiog bus sunki diena, o aš nemėgstu krėsti netikėtų išdaigų maloniems žmonėms, kuriems dirbu.

– O kur tu dirbi? – paklausė Liza.

– „Stevens & Sons“ bendrovėje Rosvelyje. Esu rinkodaros vadovė.

Trumpam įsivyravo tylą, tada kita moteris, niekuo nesiskirianti nuo draugių, vilkinčių balta teniso aprangą, paklausė:

– Juvelyrinių dirbinių parduotuvėje? Toje, kurios televizijos reklamose nuolat pasirodo atlikėjas Ašeris?

– Taip, jis nusifilmavo keliuose mūsų reklamos vaizdeliuose, nes yra vietinis. Labai malonus žmogus.

– Jis toks seksualus, – tarė kita moteris ir staigiai užsidengė ranka burną, tarsi būtų prabilusi be leidimo.

Merilė pasukiojo lapą su renginių sąrašu.

– Šį vakarą užpildysiu jį ir perduosiu rytoj per Lilę. Ir atsinešiu deserto šeštadienio vakarėliui.

Visos mamos šypsodamos pamojavo, Merilė pasuko prie savo autobusiuko, bet ūmiai kai ką prisiminė.

– Ar galėčiau į vakarėlį atsivežti ir sūnų? Nežinau, ar pavyktų rasti, kam jį palikti.

Hetera plačiai nusišypsojo.

– Žinoma, broliai ir sesės visada laukiami šventėse. Vietos pakaks visiems.

– Puiku, ačiū daryk.

Ji atsiveikino, įlipo į autobusiuką ir surinko savo tėvų telefono numerį. Jai trūko „Bluetooth“ iš senojo automobilio, todėl, važiuodama pro kitas mamas ir šypsodamasi, nes neturėjo laisvos rankos pajudėti, jautėsi kaip dinosauros.

Mama atsiliepė po devinto kvietimo signalo. Jos tėvai, jau dešimt metų tikintys, kad išmanieji telefonai yra išpuikėlių įgėdis, turėjo tik fiksuotojo ryšio telefoną.

– Labas, mama. Čia Merilė.

– Žinau. Tu vienintelė iš visų, kuriuos pažįstu, gali skambinti taip anksti.

Merilė giliai įkvėpė ir dirstelėjo į rausvą dovanų maišelį, gailėdamasi, kad, prieš išvažiuodama iš automobilių aikštelės, nepasižiūrėjo, kas jo viduje.

– Pažadinau?

– Žinoma, ne. Aš kasryt anksti keliuosi. Tiesiog nemėgstu taip anksti kalbėtis.

– Atleisk. Aš trumpai. Ar pameni, kai buvau maža, tu kepdavai nuostabius žemės riešutų sviesto karamelinius pyragaičius, kuriuos veždavomės į paplūdimio namelį Taibyje? Norėčiau tokių iškepti Lilės klasės vakarėliui...

– Ne. Ir žinai, kodėl. Stebiuosi ir esu gerokai nusivylusi, kad išdrįsai to paprašyti.

Merilė prisiminė gimdymo pamokas, kuriose buvo taikoma Lamazo metodika, ir sutelkė dėmesį į kvėpavimą, kad nepradėtų svaigti galva.

– Mama, tai tik pyragėliai! Jie tokie gardūs. Ir tai buvo taip seniai...

– O dabar man įsiskaudėjo galva. Ačiū, Merile, kad pradėjai mano dieną užsimindama apie Taibį ir sužadindama siaubingus prisiminimus.

– Jie ne visi buvo siaubingi, mama. Buvo ir daug gerų, norėčiau, kad tai apsvarstytum...

Ji išgirdo trinkelėjimą, o tada pasigirdo tėčio balsas:

– Merile, kodėl kankini savo mamą? Tikiuosi, kalbatės ne apie tavo skyrybas, juk žinai, kaip tai ją liūdina. Manau, dabar geriausia baigti pokalbį, kol apsiraminsi ir galėsi kalbėti apie malonesnius dalykus. Iki, Merile. Pasikalbėsime vėliau.

Merilė išjungė telefoną pirmiau, nei tėtis padėjo ragelį. Sustojo kelkraštyje bijodama, kad drebančiomis rankomis nenulaikys tiesiai vairo. Ėmė daryti gilaus kvėpavimo pratimus, bet tada jos dėmesį patraukė dėžutė, gulinti ant gretimos sėdynės, ir Merilė paėmė ją į rankas. Atsargiai, kad nesugadintų vyniojamojo popieriaus, – Lilė iškart tai pastebėtų, – atidarė ją ir pasižiūrėjo, kas yra viduje.

Tikėjosi išvysti nedidelį muilo burbulų buteliuką, traškučių ar sausainių pakelį, bet ištraukė nespaltotą dvidešimties dolerių vertės „Sephora“* dovanų kortelę. Pirma Merilei šovusi mintis buvo paskambinti draugei ir aptarti tokią keistą dovaną dešimtmetei, taip pat pasitarti, ar nereikėtų parūpinti dovanėlės ir Kolinui, jei jo mokytojos padėjėja nebus pagalvojusi apie pirmos dienos mokykloje *lagniappe*. Bet tada prisiminė, kad, atsikračiusi savo santuokos bei namo, ji atsikratė ir visų senų savo draugų.

Artimų draugų ji neturėjo, bent jau nuo mokyklos ir koledžo laikų. Senus draugus, kaip ir prisiminimus, buvo palikusi gimtajame miestelyje. Be to, ji visada dirbo, todėl neturėjo laiko užmegzti artimų draugysčių su kitomis mamomis. Merilė dirbo ne todėl, kad reikėjo daugiau pinigų, ji tiesiog nenorėjo būti priklausoma nuo vyro, kaip jos mama. Bet, kaip ne kartą minėjo mama, tik pažiūrėkit, ko ji pasiekė su ta savo nepriklausomybe.

Ji giliai trūkčiojamai įkvėpė jausdama, kaip pirštuose rimsta drebulys, paskui nuleido akis į autobusiuko grindis, kur gulė-

* Kosmetikos ir kvepalų parduotuvė.

jo dėžė su senoviniais žemėlapiais, tikriausiai pamiršta, kai buvo nešami daiktai į naujus namus. Ji pakėlė ją ir pasidėjo ant kelių, tačiau atsispyrė norui išimti kuri nors žemėlapi ir sekti juo nežinoma kryptimi. Juk negalėjo. Turėjo Lilę ir Koliną – tai buvo geriausias jos gyvenime nutikęs dalykas, be to, nujautė, kad dabar jai reikia jų ne mažiau nei jiems jos.

Merilė įjungė pavarą ir įsiliejo į eismą, važiavo su dėže sterblėje vien todėl, kad primintų sau, jog gyvenime niekas neišlieka taip, kaip buvę, nors ir atrodo priešingai.

*Yra žmonių, kurie uždarys tavo paslaptį į stiklainį
ir amžinai laikys jį tamsiame rūsyje. Žmonių, kurie
žino, jog svarbiausia – ne paslaptis, o jos saugojimas.
Nepamirškime to, kai kitą kartą užges šviesos.*

KAREN WHITE (Karen Vait) – JAV rašytoja, dvidešimt keturių bestselerių autorė. Šiuo metu ji su vyru ir dviem vaikais gyvena Džordžijos valstijoje, JAV pietuose, ten vyksta ir daugumos jos romanų veiksmas. Lietuviškai jau išleisti jos romanai „Stiklo skambesys“ ir „Pakrantės medžiai“.

„Naktis, kai užgeso šviesos“ – romanas apie nedidelį pietuose esantį miestelį, į kurį po skyrybų drauge su dviem vaikais atsikrausto Merilė Danlap. Tai jau ne pirmas kartas Merilės gyvenime, kai tenka viską pradėti iš naujo. Bet apie tai niekas nežino. Merilė labai stengiasi įsilieti į draugiškai atrodančią miestelio bendruomenę, kurioje svarbiausią vaidmenį vaidina vietos turtuolė Hetera. Ji – tobula mama, vietos mokyklos komiteto pirmininkė, tobula žmona. Atrodo, kad ji trokšta padėti Merilei, siekdama tapti geriausia naujokės drauge. Merilė ima priprasti prie savo naujųjų namų, kuriuos nuomojasi iš miestelio senbuvės Meilutės Preskot. Meilutė – iš pirmo žvilgsnio rūsti ir nedraugiška senutė; tačiau atrodo, kad Merilė kažkuo primena jai ją pačią jaunystėje. Akivaizdu, jog senosios damos praityje būta ne vienos paslapties...

Mažo miestelio paslaptys ir praeities nuodėmės tik ir laukia, kada galės iškilti į dienos šviesą. Nekalta, idiliška miestelio kasdienybė ir tobulos moterys – tik paviršius. Už jo slypi ne mažiau tamsos nei miške, supančiame Merilės ir Meilutės namus. Ir galiausiai vienas įvykis atveria senos, tačiau neužmirštos neapykantos padarytas žaizdas... Tačiau stiprios moterys įveikia viską – net praeitį, kuri smogia netikėtai.

ISBN 978-609-466-428-1

TYTOALBA

Pirkite internetu
www.tytoalba.lt